

тържествена пѣсенъ, и народътъ се възрадвалъ, викайки „Христосъ възкресе! *България възкресе!*“ За напредъ българитѣ ще иматъ свои владици и свой екзархъ, а не гръцки „патрикъ“ (патриархъ).

Патриархътъ много се разгнѣвилъ. Той свикалъ съборъ, който решилъ да изпрати Илариона и присѣдинилия се къмъ него владика *Авксентий* Велешки, на заточение за непокорство.

Голѣмото безстрашие на Илариона.

Въ Цариградъ отдавна дебнѣха да нападнатъ българския народъ католици и евангелисти. Католицитѣ искали да наложатъ на българитѣ католишката вѣра, а евангелиститѣ имъ предлагали протестантската. Католицитѣ казвали: „Българи, напустнете православната християнска вѣра! Ако станете католици, ще ви спаси Австрия и папата“. Протестантитѣ казвали: „Ако станете евангелисти, ще ви спасятъ Англия и Америка“.

Намѣрили се българи, които се съгласили да приематъ католишката вѣра. Тѣ отишли при Илариона тъкмо, когато гърцитѣ го поканили да трѣгва на заточение. Въ това време едни казвали на Илариона: стани католикъ, нѣма да ходишъ на заточение, други казвали: стани протестантинъ, нѣма да ходишъ на заточение. Иларионъ станалъ правъ и твърдо рекълъ: „Не приемамъ ни католичество, ни протестантство. *Азъ съмъ православенъ, както и моитѣ дѣди и прадѣди. Не трѣгвамъ ни на дѣсно, ни на лѣво, а ще вървя изъ правия пѣтъ. Богъ ще ми помогне да изработя за нашия народъ свободна църква.* Предпочитамъ да ида на заточение. Нека тамъ умра, но народътъ ни да спечели“.

Иларионъ извадилъ отъ джеба си листъ, написалъ заветъ и го далъ на изпращачитѣ съ думитѣ: „*Бждете твърди и вѣрни на бащината ни вѣра, докато добиете своитѣ правдини. Не се бойте ни отъ Фенеръ, ни отъ*